

MIRZAABDULLAYEVA MAHLIYOXON XOSILJON QIZI

Andijon davlat texnika instituti,
Tillar va gumanitar fanlar kafedrası assistenti

mirzaabdullayeva1991@mail.ru

KONNOTATIV FE'L LEKSIKASINING DISKURSLARARO TARJIMA MUAMMOLARI

Annotatsiya. Mazkur maqolada konnotativ fe'l leksikasining turli diskurslarda tarjima qilinishi bilan bog'liq muammolar qiyosiy-semantik va diskursiv-pragmatik yondashuv asosida tahlil qilinadi. Fe'l birliklari faqat harakat yoki holatni nomlovchi grammatik vosita emas, balki matn subyekt, nutq vaziyati, baholash munosabati va kommunikativ maqsadni ifodalovchi semantik-pragmatik birlik sifatida talqin etiladi. Tadqiqotda ilmiy, rasmiy, ommaviy-media, badiiy va maishiy diskurslarda konnotativ fe'llarning emotsional, baholovchi, ekspressiv, modal va uslubiy komponentlari ajratildi. Tarjimada denotativ moslikning o'zi yetarli emasligi, fe'lning diskursdagi funksional kuchi, registri va pragmatik ishorasi ham saqlanishi zarurligi asoslandi. Maqolada konnotativ fe'llarni tarjima qilishda neytrallashtirish, kompensatsiya, kontekstual almashtirish, ekspressiv kuchaytirish va pragmatik izohlash kabi strategiyalar tavsiya etiladi.

Kalit so'zlar: konnotatsiya, fe'l leksikasi, diskurs, tarjima muammosi, pragmatik ma'no, baholovchi sema, ekspressivlik, registr, ekvivalentlik, kompensatsiya.

Annotation. This article examines the translation problems of connotative verb lexis in different discourse types through a comparative-semantic and discourse-pragmatic approach. Verb units are interpreted not merely as grammatical markers of action or state, but as semantic-pragmatic units that reflect the speaker's attitude, communicative intention, textual position and evaluative stance. The study distinguishes emotional, evaluative, expressive, modal and stylistic components of connotative verbs in academic, official, media, literary and everyday discourses. It argues that denotative equivalence alone cannot ensure adequate translation, since the functional force, register and pragmatic signal of the verb must also be preserved. The article proposes translation strategies such as neutralization, compensation, contextual substitution, expressive intensification and pragmatic explication for rendering connotative verbs across English and Uzbek discourse contexts.

Keywords: connotation, verb lexis, discourse, translation problem, pragmatic meaning, evaluative seme, expressiveness, register, equivalence, compensation.

Kirish. Zamonaviy tilshunoslikda konnotatsiya masalasi so‘z ma’nosining qo‘shimcha, baholovchi va pragmatik qatlamlarini aniqlashda muhim nazariy mezonlardan biri hisoblanadi. Denotatsiya predmet, hodisa yoki harakatning asosiy ma’noviy yadrosini ifodalasa, konnotatsiya shu yadro atrofida shakllanadigan emotsional, baholovchi, uslubiy, madaniy va assotsiativ semalarni namoyon qiladi. Shu sababli konnotativ ma’no matnni faqat “nima deyilmoqda?” savoli bilan emas, balki “qanday munosabatda aytilmoqda?”, “qaysi kommunikativ vaziyatda ishlatilmoqda?” va “tinglovchi yoki o‘quvchiga qanday ta’sir ko‘rsatmoqda?” kabi savollar bilan ham o‘rganishni talab etadi [1; 2; 3].

Fe‘l leksikasi konnotatsiya hodisasini o‘rganishda alohida ahamiyatga ega. Chunki fe‘l harakat, holat, jarayon, munosabat va nutq aktini ifodalash bilan birga subyektning irodasi, emotsional holati, baholash pozitsiyasi va diskursdagi pragmatik masofasini ham ko‘rsatadi. Masalan, xabar berdi, e’lon qildi, tan oldi, da’vo qildi, fosh etdi, pisand qilmadi, qistadi, ogohlantirdi kabi fe‘llar bir xil denotativ maydonga yaqinlashgan hollarda ham matnga turlicha baholovchi tus beradi. Ularning tarjimai oddiy leksik almashtirish bilan cheklanmaydi, balki diskurs talab qiladigan funksional ekvivalentni topishni talab qiladi [5; 6].

Tarjimashunoslik nuqtayi nazaridan konnotativ fe‘l birligi ikki darajada muammo tug‘diradi. Birinchi daraja — semantik moslik: manba tildagi fe‘lning asosiy harakat ma’nosini maqsad tilda to‘g‘ri qayta ifodalash. Ikkinchi daraja — pragmatik va uslubiy moslik: fe‘l orqali yuzaga keladigan baholash, emotsional ta’sir, rasmiylik darajasi, subyektiv munosabat va diskursiv vazifani saqlash. Amaliy tarjimada ko‘pincha birinchi daraja bajarilib, ikkinchi daraja zaiflashadi. Natijada matnning mazmuni saqlangandek ko‘rinib-da, uning ta’sirchanlik darajasi, muallif pozitsiyasi yoki nutq uslubi o‘zgarib ketadi [7; 8].

Ushbu maqolaning maqsadi konnotativ fe‘l leksikasining ilmiy, rasmiy, ommaviy-media, badiiy va maishiy diskurslarda tarjima qilinishidagi asosiy muammolarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish uchun diskursga mos tarjimaviy strategiyalarni asoslashdan iborat. Maqola “Turli diskurslarda fe‘l leksikasi konnotatsiyasining tarjima muammolari” yo‘nalishidagi tadqiqotning bir bo‘limi sifatida konnotativ fe‘lni lingvistik birlik, diskursiv belgi va tarjimaviy muammo sifatida yaxlit ko‘rib chiqadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqotda qiyosiy-semantik, komponent tahlil, diskursiv-pragmatik tahlil, kontekstual talqin va tarjimaviy transformatsiyalarni aniqlash usullaridan foydalanildi. Qiyosiy-semantik yondashuv ingliz va o‘zbek tillaridagi fe‘l birliklarining denotativ va konnotativ qatlamlarini solishtirishga xizmat qildi. Komponent tahlil yordamida fe‘llar tarkibidagi emotsional, baholovchi, ekspressiv, modal, ijtimoiy-register va madaniy-assotsiativ semalar ajratildi.

Diskursiv-pragmatik tahlil esa fe‘lning muayyan matn turidagi vazifasini, ya’ni u xabarni neytral yetkazish, munosabat bildirish, muallif pozitsiyasini kuchaytirish, personaj xarakterini ochish yoki institutsional majburiyatni ifodalash kabi funksiyalarini aniqlashga imkon berdi [11; 15].

Tahlilda besh diskurs turi ajratildi: ilmiy diskurs, rasmiy diskurs, ommaviy-media diskurs, badiiy diskurs va maishiy diskurs. Bunday tasnif fe‘l konnotatsiyasining har bir nutq muhitida bir xil ko‘rinmasligini ko‘rsatadi. Ilmiy matnda fe‘l ko‘proq isbot, dalillash va xulosa chiqarish jarayonini bildiradi; rasmiy diskursda majburiyat, vakolat va me’yoriy kuchni ifodalaydi; media diskursida voqea talqinini va framing mexanizmini hosil qiladi; badiiy matnda obraz, hissiyot va xarakter yaratishga xizmat qiladi; maishiy nutqda esa dialogik yaqinlik,

kinoya, norozilik yoki ijtimoiy masofani belgilaydi [12; 13; 14].

Tarjima tahlilida ekvivalentlik tushunchasi qat‘iy so‘zma-so‘z moslik emas, balki kommunikativ va funksional mutanosiblik sifatida qabul qilindi. Ya‘ni manba tildagi fe‘lning maqsad tildagi muqobili nafaqat asosiy harakatni, balki matndagi baholovchi ohang, nutq vaziyati va adresatga ta‘sirini ham qayta yaratishi kerak. Shu jihatdan tarjimada formal ekvivalent, funksional ekvivalent, kontekstual almashtirish, kompensatsiya, neytrallashtirish va ekspressiv kuchaytirish strategiyalari farqlanadi [5; 6; 10].

Asosiy qism

Konnotativ fe‘l leksikasining tarjima muammolari, avvalo, fe‘lning diskursdagi vazifasi bilan bog‘liq. Bir fe‘l bir kontekstda neytral xabar beruvchi birlik bo‘lsa, boshqa kontekstda baholovchi yoki ekspressiv signalga aylanishi mumkin. Masalan, ingliz tilidagi to report, to state, to claim, to admit, to reveal fe‘llari xabar berish semantik maydoniga mansub bo‘lsa-da, ularning pragmatik kuchi bir xil emas. To state nisbatan rasmiy va neytral, to claim shubha yoki masofa bildirishi mumkin, to admit esa avval inkor qilingan yoki yashirilgan holatni tan olish semasini kuchaytiradi. O‘zbek tilidagi xabar berdi, bildirdi, ta’kidladi, da’vo qildi, tan oldi, oshkor qildi birliklari ham shunga o‘xshash tarzda denotativ yaqinlik va konnotativ farqlanishni birlashtiradi [6; 13].

Konnotativ fe‘lning tarjimada noto‘g‘ri tanlanishi matnning ideologik, emotsional yoki uslubiy muvozanatini buzishi mumkin. Masalan, inglizcha The official claimed that the decision was legal jumlasini Rasmiy shaxs qaror qonuniy ekanini ma’lum qildi tarzida tarjima qilish fe‘lning ehtimoliy shubha yoki masofalanish konnotatsiyasini yumshatadi. Aksincha, neutral stated fe‘lini da’vo qildi deb berish esa manba matnda bo‘lmagan salbiy baholashni kiritadi. Demak, konnotativ fe‘l tarjimasida asosiy savol fe‘lning lug‘aviy ma’nosi emas, balki uning matndagi baholash darajasi va muallif pozitsiyasini qanday tashiyotganidir.

1-jadval. Diskurslar kesimida konnotativ fe‘l leksikasining tarjimaviy muammolari

Diskurs turi	Konnotativ belgi va tarjima muammosi	Tavsiya etiladigan yechim
Ilmiy diskurs	Dalil kuchi: ko‘rsatadi, isbotlaydi, asoslaydi.	shows — ko‘rsatadi; proves — isbotlaydi; argues — asoslaydi.
Rasmiy diskurs	Normativ kuch: belgilaydi, talab qiladi, taqiqlaydi.	requires — talab qiladi; prohibits — taqiqlaydi; authorizes — vakolat beradi.
Ommaviy-media diskurs	Framing: da’vo qildi, fosh etdi, tan oldi.	claimed — da’vo qildi; revealed — fosh etdi; stated — bildirdi.
Badiiy diskurs	Obraz va hissiyot: pichirladi, jerkidi, g‘o‘ldiradi.	snapped — jerkib dedi; murmured — g‘o‘ldiradi.
Maishiy diskurs	Tabiiy ohang: qistadi, koyidi, yupatdi.	Og‘zaki registrga mos muqobil tanlanadi.

Jadvaldan ko‘rinadiki, fe‘l konnotatsiyasining tarjimasi diskursga bog‘liq holda o‘zgaradi. Ilmiy matnda xulosa kuchini bildiruvchi fe‘l ehtiyotkorlik bilan tanlanadi, chunki demonstrates, proves, suggests, argues kabi birliklar ilmiy dalilning qat‘iylik darajasini turlicha

belgilaydi. Ularni o'zbek tilida ko'rsatadi, isbotlaydi, taxmin qilish imkonini beradi, asoslaydi, ilgari suradi kabi muqobillar bilan berishda xulosa darajasi saqlanishi kerak. Masalan, suggests fe'lini har doim isbotlaydi deb tarjima qilish ilmiy ehtiyotkorlikni yo'qotadi; proves fe'lini ko'rsatadi deb berish esa xulosaning daliliy kuchini pasaytiradi.

Rasmiy diskursda konnotativlik ko'pincha emotsional emas, balki deontik va institutsional xarakterga ega bo'ladi. Belgilaydi, tasdiqlaydi, buyuradi, tavsiya etadi, ogohlantiradi, taqiqlaydi kabi fe'llar hujjatning normativ kuchini bildiradi. Ingliz tilidagi recommends, requires, obliges, prohibits, authorizes fe'llari o'zbek tilida bir xil tarzda tavsiya qiladi yoki belgilaydi deb berilsa, majburiylik darajasi noaniqlashadi. Shu bois rasmiy tarjimada fe'lining uslubiy ohangidan ko'ra uning huquqiy kuchi va institutsional vazifasi birinchi o'ringa chiqadi [8; 11].

Ommaviy-media diskursida konnotativ fe'l voqeaning qanday talqin qilinishini belgilaydi. Media xabarlarida said, reported, claimed, alleged, admitted, revealed, slammed, warned kabi fe'llar fakti yetkazish bilan birga manbaga ishonch darajasini, xabar muallifining masofasini yoki voqeaga bahosini bildiradi. Pan va Kosicki tomonidan ishlab chiqilgan framing yondashuvi nuqtayi nazaridan fe'l tanlovi xabarning ramkalash vositalaridan biridir [13]. Bednarek va Caple ham yangilik matnida leksik tanlov voqeaning "yangilik qiymati" va auditoriya qabuliga ta'sir qilishini ko'rsatadi [14]. Shuning uchun claimed fe'lini neytral xabar berdi tarzida, yoki stated fe'lini salbiy da'vo qildi tarzida tarjima qilish media matnining pragmatik balansini o'zgartiradi.

Badiiy diskursda konnotativ fe'l tarjimasi yanada murakkabroqdir. Bu yerda fe'l faqat voqeani harakatlantirmaydi, balki obraz ruhiyati, dialog tempi, nutqning emotsional bosimi va muallifning estetik niyatini ham ifodalaydi. Inglizcha whispered, muttered, snapped, cried, groaned, mocked fe'llarini o'zbek tilida pichirladi, g'o'ldiradi, jerkib dedi, qichqirdi, ingrab yubordi, masxara qildi tarzida berish mumkin, biroq aniq muqobil kontekstga bog'liq. Bitta dedi fe'li bilan barchasini almashtirish badiiy matnning obrazlilik va hissiy ta'sirini sezilarli darajada kamaytiradi. Newmark bunday holatlarda tarjimon nafaqat ma'noni, balki matnning uslubiy funksiyasini ham qayta yaratishi lozimligini ta'kidlaydi [5].

Maishiy diskursda esa konnotativ fe'l ko'proq jonli muloqotning tabiiyligi, ijtimoiy yaqinlik, norozilik, kinoya, achinish yoki erkalash kabi pragmatik belgilar bilan bog'liq. Masalan, qistadi, koyidi, urishdi, yupatdi, ming'irladi, shang'illadi, jerkidi kabi fe'llar oddiy harakatni emas, balki munosabatning turini bildiradi. Ularni ingliz tiliga urged, scolded, comforted, mumbled, snapped kabi fe'llar bilan tarjima qilishda nutq vaziyati va ijtimoiy masofa hisobga olinishi zarur. Haddan ortiq rasmiy muqobil jonli nutqni sun'iy lashtiradi, haddan ortiq so'zlashuv muqobili esa asl matndagi madaniy me'yorni buzishi mumkin.

Natijalar va muhokama

Tahlil shuni ko'rsatadiki, konnotativ fe'l leksikasining tarjima muammosi, avvalo, denotativ va konnotativ qatlamlarning bir-biriga to'liq mos kelmasligidan kelib chiqadi. Ingliz va o'zbek tillarida bir xil harakatni bildiruvchi fe'llar mavjud bo'lsa-da, ularning baholovchi va uslubiy maydoni doimo bir xil bo'lmaydi. Masalan, admit va tan oldi ko'p holatlarda mos keladi, lekin admit ayrim kontekstlarda aybni tan olish, haqiqatni majburan e'tirof etish yoki avvalgi pozitsiyadan qaytish semalarini kuchaytiradi. Tan oldi ham shunday ma'nolarga ega bo'lishi mumkin, biroq ayrim rasmiy kontekstlarda e'tirof etdi varianti uslubiy jihatdan mosroq bo'ladi [16].

Ikkinchi natija shundan iboratki, diskurs turi fe'l konnotatsiyasining "tarjima mezonini" belgilaydi. Ilmiy diskursda asosiy mezon — dalil kuchi va mantiqiy ehtiyotkorlik; rasmiy diskursda — normativ aniqlik; media diskursida — framing va manbaga masofa; badiiy

diskursda — obrazlilik va ekspressivlik; maishiy diskursda — tabiiylik va pragmatik moslikdir. Demak, bir fe’lga har doim bitta universal ekvivalent berish mumkin emas. Har bir tarjimada fe’lning lug’aviy ma’nosi bilan birga uning diskursdagi vazifasi ham qayta baholanishi kerak.

Uchinchi natija konnotativ fe’llarning izomorfik va allomorfik xususiyatlari bilan bog’liq. Izomorfik jihat shundaki, ingliz va o‘zbek tillarida fe’l birliklari baholash, emotsional munosabat, modal ishora va uslubiy registri ifodalash qobiliyatiga ega. Allomorfik jihat esa mazkur komponentlarning ifodalanish yo’llarida ko’rinadi: ingliz tilida ayrim konnotativ ma’nolar leksik fe’lning o’zida kuchliroq jamlansa, o‘zbek tilida ular fe’l, yordamchi so‘z, ohang, frazeologik birikma yoki izohlovchi komponent orqali kengaytirilishi mumkin. Masalan, snapped fe’lining ekspressivligi o‘zbekcha jerkib dedi, keskin javob qildi, achchiq ohangda dedi kabi birikmalar orqali kompensatsiya qilinadi.

To’rtinchi natija tarjimadagi neytrallashtirish muammosiga taalluqlidir. Ko’plab tarjimalarda konnotativ fe’l xavfsiz, umumiy va neytral fe’l bilan almashtiriladi. Bu usul ayrim rasmiy yoki ilmiy kontekstlarda maqsadga muvofiq bo’lishi mumkin, ammo media va badiiy matnda muhim pragmatik yo’qotish keltirib chiqaradi. Masalan, fosh etdi fe’lini oddiy ma’lum qildi deb berish voqeaning kutilmaganlik va yashirinlikdan chiqarish semalarini susaytiradi; masxara qildi fe’lini gapirdi deb berish esa badiiy personajning munosabatini yo’qotadi.

Beshinchi natija kompensatsiyaning zarurligini ko’rsatadi. Ba’zan manba tildagi konnotativ fe’lga maqsad tilda bitta so’zli to’liq muqobil topilmaydi. Bunday holatda tarjimon ma’noni bir necha vosita bilan qayta yaratadi: fe’lga sifatlovchi qo’shadi, nutq ohangini ko’rsatadi, qo’shimcha izoh beradi yoki keyingi jumlada ekspressivlikni tiklaydi. Baker tarjimada ekvivalentlik masalasini kontekst va matn darajasida ko’rish zarurligini ta’kidlagani bejiz emas [6]. Konnotativ fe’l tarjimasida ham ekvivalentlik so’z darajasida emas, balki butun matnning kommunikativ ta’siri darajasida tekshiriladi.

Muhokama jarayonida yana bir muhim jihat aniqlanadi: konnotativ fe’l tarjimasi lug’at muammosi bilan ham chambarchas bog’liq. Ikki tilli lug’atlarda fe’lning asosiy denotativ muqobili berilgan bo’lsa-da, ko’pincha uning uslubiy belgilari, baholovchi komponenti, diskursga xos qo’llanishi va tarjima ehtimollari yetarlicha ko’rsatilmaydi. Masalan, claim — da’vo qilmoq, bildirmoq; admit — tan olmoq, e’tirof etmoq; urge — undamoq, da’vat etmoq, talab qilmoq kabi qatorlarda qaysi muqobil qaysi diskursda mos kelishi alohida izoh talab qiladi. Bu esa fe’l konnotatsiyasini leksikografik talqin qilishda semantik izoh bilan birga diskursiv va tarjimaviy belgi ham kiritilishi zarurligini ko’rsatadi [3; 16].

Tarjimaviy strategiyalar

Konnotativ fe’l leksikasini adekvat tarjima qilish uchun birinchi navbatda kontekstual almashtirish strategiyasi qo’llanadi. Bunda fe’lning lug’atdagi birinchi muqobili emas, balki matndagi vazifasiga mos muqobil tanlanadi. Masalan, to warn fe’li rasmiy kontekstda ogohlantirmoq, media kontekstda ogohlantirish berdi, badiiy kontekstda xavotir bilan aytdi kabi turlicha ifodalanishi mumkin. Kontekstual almashtirish tarjima matnini tabiiylashtiradi va konnotativ komponentni saqlashga yordam beradi.

Ikkinchi strategiya — kompensatsiya. Agar manba tildagi bitta fe’l maqsad tilda aynan shu kuchda ifodalanmasa, tarjimon konnotativ ma’noni boshqa vosita bilan tiklaydi. Masalan, inglizcha muttered fe’lini shunchaki dedi deb berish yetarli bo’lmasa, u g’o’ldirab dedi yoki past ovozda ming’irladi shaklida qayta ifodalanadi. Bu yerda asosiy maqsad so’zlar sonini saqlash emas, balki personaj nutqidagi emotsional va akustik belgini qayta yaratishdir.

Uchinchi strategiya — neytrallashtirish. Bu strategiya ehtiyotkorlik bilan qo’llanishi kerak. Ilmiy matnda ortiqcha emotsional fe’lni neytral fe’l bilan berish maqsadga muvofiq bo’lishi mumkin. Masalan, popular-scientific matndagi strongly insists ifodasi qat’iy ta’kidlaydi

tarzida berilishi mumkin, biroq akademik matnda argues yoki maintains fe'llariga asoslaydi, ilgari suradi kabi bosiqroq muqobillar mos keladi. Lekin badiiy va media diskursida haddan tashqari neytrallashtirish matnning pragmatik ta'sirini susaytiradi.

To'rtinchi strategiya — pragmatik izohlash. Ayrim konnotativ fe'llar madaniy yoki institutsional ma'noni o'zida jamlaydi. Bunday hollarda fe'lning oddiy muqobili bilan birga qisqa izoh yoki kengaytirilgan tarjima berish zarur bo'ladi. Masalan, rasmiy-huquqiy matnlarda authorize fe'li vakolat bermoq, qonuniy huquq bermoq kabi izohli muqobil bilan, badiiy matnda mock fe'li masxara qilmoq, ustidan kulmoq, kinoya bilan gapirmoq variantlari bilan berilishi mumkin.

Beshinchi strategiya — registrga moslashtirish. Tarjimon fe'lning nafaqat ma'nosini, balki qaysi uslubda ishlatilganini ham hisobga oladi. Ilmiy matnda ko'rsatadi o'rniga isbotlaydi, rasmiy matnda tavsiya qiladi o'rniga talab qiladi, media matnda ma'lum qildi o'rniga da'vo qildi kabi almashuvlar bevosita registr va baholash darajasiga bog'liq. Shu jihatdan konnotativ fe'l tarjimasida diskurslararo moslashuvning eng nozik ko'rinishlaridan biridir.

Xulosa

Konnotativ fe'l leksikasi turli diskurslarda harakat yoki holatni ifodalash bilan cheklanmay, baholash, emotsional munosabat, modal ishora, uslubiy registr va pragmatik ta'sirni ham yuzaga chiqaradi. Shu bois bunday birliklarning tarjimasida denotativ moslik yetarli mezon bo'la olmaydi. Tarjimon fe'lning matndagi funksiyasi, nutq vaziyati, diskurs turi, muallif pozitsiyasi va adresatga ta'sirini birgalikda hisobga olishi zarur.

Maqolada ilmiy, rasmiy, ommaviy-media, badiiy va maishiy diskurslar kesimida konnotativ fe'l tarjimasining asosiy muammolari aniqlab berildi. Ilmiy diskursda dalil kuchi, rasmiy diskursda normativ aniqlik, media diskursida framing, badiiy diskursda obrazlilik, maishiy diskursda esa tabiiylik va pragmatik yaqinlik asosiy tarjima mezon sifatida namoyon bo'ladi. Demak, konnotativ fe'lning tarjima ekvivalenti lug'aviy ro'yxatdan emas, balki diskursiv vazifadan kelib chiqib tanlanadi.

Tadqiqot natijalari konnotativ fe'l tarjimasida kontekstual almashtirish, kompensatsiya, registrga moslashtirish, neytrallashtirish va pragmatik izohlash strategiyalarining samarali ekanini ko'rsatadi. Ushbu yondashuv fe'l leksikasida konnotatsiya hodisasini nafaqat nazariy-semantik, balki amaliy tarjimashunoslik va leksikografiya nuqtayi nazaridan ham chuqurroq o'rganishga imkon beradi. Kelgusida bu yo'nalishda besh diskurs turi bo'yicha kengroq korpus asosida chastota, ekvivalentlik darajasi va konnotativ komponentlarning saqlanish ko'rsatkichlarini aniqlash maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Leech G. Semantics: The Study of Meaning. 2nd ed. Harmondsworth: Penguin Books, 1981. 383 p.
2. Телия В.Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц. Москва: Наука, 1986. 143 с.
3. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика: синонимические средства языка. Москва: Наука, 1974. 367 с.
4. Шаховский В.И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. Воронеж: Издательство Воронежского университета, 1987. 192 с.
5. Newmark P. A Textbook of Translation. New York: Prentice Hall, 1988. 292 p.
6. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. 3rd ed. London; New York: Routledge, 2018. 390 p.
7. Nida E.A. Toward a Science of Translating. Leiden: E.J. Brill, 1964. 331 p.

8. House J. Translation Quality Assessment: Past and Present. London; New York: Routledge, 2015. 160 p.
9. Venuti L. The Translator's Invisibility: A History of Translation. 2nd ed. London; New York: Routledge, 2008. 319 p.
10. Vinay J.-P., Darbelnet J. Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins, 1995. 383 p.
11. Halliday M.A.K., Matthiessen C.M.I.M. Halliday's Introduction to Functional Grammar. 4th ed. London; New York: Routledge, 2014. 786 p.
12. Biber D., Johansson S., Leech G., Conrad S., Finegan E. Longman Grammar of Spoken and Written English. London: Longman, 1999. 1204 p.